

Esialgne tõlge

EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

1. august 2022(*)

Eelotsusetaotlus – Maksustamine – Käibemaks – Kuues direktiiv 77/388/EMÜ – Artikli 2 punkt 1 – Kohaldamisala – Maksustatavad tehingud – Artikli 9 lõike 2 punkt b – Veoteenuste osutamise koht – Kruisireisid Moselil – Kondomiiniumi staatusega jõgi

Kohtuasjas C-294/21,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Cour de cassationi (Luksemburgi kassatsioonikohus) 6. mai 2021. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 10. mail 2021, menetluses

État luxembourgeois,

Administration de l'enregistrement, des domaines et de la TVA

versus

Navitours Sàrl,

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja president A. Arabadjiev, Euroopa Kohtu asepresident L. Bay Larsen esimese koja kohtuniku ülesannetes, kohtunikud I. Ziemele, P. G. Xuereb ja A. Kumin (ettekandja),

kohtujurist: M. Szpunar,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

- Navitours Sàrl, esindaja: *avocat* C. Kaufhold,
- Luksemburgi valitsus, esindajad: A. Germeaux ja T. Uri, keda abistas *avocat* F. Kremer,
- Saksamaa valitsus, esindajad: J. Möller ja P. L. Krüger,
- Euroopa Komisjon, esindajad: A. Armenia ja V. Uher,

olles 7. aprilli 2022. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus puudutab nõukogu 17. mai 1977. aasta kuuenda direktiivi 77/388/EMÜ

kumuleeruvate käibemaksudega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta – ühine käibemaksusüsteem: ühtne maksubaas (EÜT 1977, L 145, lk 1; ELT eriväljaanne 09/01, lk 23), muudetud nõukogu 16. detsembri 1991. aasta direktiiviga 91/680/EMÜ (EÜT 1991, L 376, lk 1; ELT eriväljaanne 09/01, lk 160), (edaspidi „kuues direktiiv“) artikli 2 punkti 1 ja artikli 9 lõike 2 punkti b tõlgendamist.

2 Taotlus on esitatud ühelt poolt État luxembourgeois' (Luksemburgi riik) ja administration de l'enregistrement et des domaines et de la TVA (Luxembourg) (Luksemburgi registrite, kinnisvara ja käibemaksu amet; edaspidi „Luksemburgi maksuamet“) ning teiselt poolt Navitours Sàrl'i vahelises kohtuvaidluses, mis puudutab Moseli jõel selle äriühingu osutatavate kruiisireisi teenuste maksustamist käibemaksuga.

Õiguslik raamistik

Rahvusvaheline õigus

3 Luxembourgis 19. detsembril 1984. aastal Luksemburgi Suurhertsogiriigi ja Saksamaa Liitvabariigi vahel alla kirjutatud kahe riigi vahelise ühise piirijoone lepingu (edaspidi „19. detsembri 1984. aasta leping“) artikli 1 lõikes 1 on sätestatud:

„Kõikjal, kus Moseli, Sûre'i või Ouri jõed moodustavad piiri 26. juuni 1816. aasta lepingu kohaselt, kujutavad need jõed endast ühist territooriumi, mille üle kaks lepingu sõlminud riiki valitsevad ühiselt.“

4 Selle lepingu artikli 5 lõikes 1 on ette nähtud:

„Lepingu sõlminud riigid reguleerivad jagatud valitsemisega hõlmatud ühisel territooriumil kohaldatava õiguse küsimust lisakokkuleppes.“

Liidu õigus

5 Kuues direktiiv tunnistati kehtetuks ja asendati alates 1. jaanuarist 2007 nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiiviga 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi (ELT 2006, L 347, lk 1). Ent põhikohtuasja asjaolude toimumise aega arvestades kohaldatakse sellele endiselt kuuendat direktiivi.

6 Vastavalt kuuenda direktiivi artikli 2 punktile 1 maksustatakse käibemaksuga „kauba tarnimine või teenuste osutamine tasu eest riigi territooriumil maksukohustuslase poolt, kes sellena tegutseb“.

7 Nimetatud direktiivi artikli 3 lõigetes 1–3 on ette nähtud:

„1. Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

liikmesriigi territoorium – riigi territoorium, nagu see on iga liikmesriigi puhul kindlaks määratud lõigetes 2 ja 3,

[...]

2. Käesoleva direktiivi kohaldamisel tähendab „riigi territoorium“ Euroopa Majandusühenduse asutamislepingu kohaldamise ala, nagu see on iga liikmesriigi puhul kindlaks määratud artiklis 227.

3. Järgmised üksikute liikmesriikide territooriumid ei kuulu riigi territooriumi alla:

Saksamaa Liitvabariik:

Helgoland saar,

Büsingeni territoorium,

[...]“.

8 Kuuenda direktiivi artiklis 9 on sätestatud:

„1. Teenuse osutamise kohaks on teenuse osutaja tegevuskoht või teenuse osutamise asukoht või nimetatud tegevuskoha või asukoha puudumise korral tema alaline elu- või asukoht või peamine elukoht.

2. Sellest olenemata:

[...]

b) on veoteenuste osutamise kohaks see koht, kus vedu toimub, võttes arvesse läbitud vahemaid;

[...]“.

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimus

9 Luksemburgi õiguse alusel asutatud äriühing Navitours pakub kruiisireisi teenuseid Moseli jõe lõigul, mille üle Luksemburgi Suurhertsogiriik ja Saksamaa Liitvabariik valitsevad 19. detsembri 1984. aasta piirilepingu artikli 1 kohaselt ühiselt (edaspidi „Saksa-Luksemburgi kondomiinium“). Nimetatud staatuse tõttu oli Luksemburgi maksuamet aastaid seisukohal, et see tegevus ei kuulu käibemaksu kohaldamisalasse, mistõttu ta ei nõudnud Navitoursi müüdud reisijateveo piletitelt käibemaksu tasumist.

10 Maksuamet väljastas 5. augustil 2015 Navitoursi 2004. ja 2005. aasta käibe kohta enda arvestatud summas maksuteatiseid, mille kohaselt käsitas ta selle äriühingu osutatavaid veoteenuseid käibemaksuga maksustatavatena.

11 Need maksuteatiseid maksuameti arvestatud summas järgisid Cour d'appeli (apellatsioonikohus, Luksemburg) 10. juuli 2014. aasta otsust, mis tehti Navitoursi ja maksuameti vahelises kohtumenetluses, mis käsitles selle äriühingu poolt laeva soetamise maksustamist. Nimetatud kohtuotsuse kohaselt võib Saksa-Luksemburgi kondomiiniumis reisijateveo teenustelt käibemaksu koguda kas Luksemburgi Suurhertsogiriik või Saksamaa Liitvabariik. Kui Saksa maksuamet maksu ei kogu, siis topeltnmaksustamise oht puudub.

12 Kuna Navitoursi vaie, mille ta esitas 5. augusti 2015. aasta maksuteadete peale, jäeti rahuldamata, esitas see äriühing tribunal d'arrondissement de Luxembourgile (Luxembourgi piirkondlik kohus, Luksemburg) tühistamishagi.

13 Nimetatud kohus rahaldas 23. mai 2018. aasta otsusega selle hagi, leides, et kuna kõnealuste veoteenuste asukoht on Saksa-Luksemburgi kondomiiniumis, võivad käibemaksu koguda nii Saksamaa Liitvabariik kui ka Luksemburgi Suurhertsogiriik, kuid et Navitoursi tegevuse konkreetne asukoht nõuab niisuguse mehhanismi kehtestamist, mis võimaldab käibemaksu koguda, kuid samas vältida topeltnmaksustamist. Kuna niisugune mehhanism puudub, ei ole lahendatud küsimus, millises riigis konkreetselt toimub Navitoursi maksustatav tegevus, mistõttu ei

olnud Luksemburgi maksuametil alust selle äriühingu vastavat käivet maksustada.

14 Luksemburgi riik ja Luksemburgi maksuamet esitasid apellatsioonkaebuse nimetatud kohtuotsuse peale, mille Cour d'appel (apellatsioonikohus, Luksemburg) jättis muutmata 11. detsembri 2019. aasta kohtuotsusega, mille peale need pooled esitasid kassatsioonkaebuse.

15 Kassatsioonkaebuses väidavad Luksemburgi riik ja Luksemburgi maksuamet, et kõnealuste veeteenuste suhtes on kohaldatav kuues direktiiv ja täpsemalt selle artikkel 2.

16 Kuna Cour de cassationil (Luksemburgi kassatsioonikohus) oli kahtlusi selle direktiivi tõlgendamises, otsustas ta menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas [kuuenda direktiivi] [...] artikli 2 punkt 1 ja/või [selle] direktiivi [...] artikli 9 lõike 2 punkt b on kohaldatav(ad) ja tingib (tingivad) selle, et Luksemburgis maksustatakse käibemaksuga reisijateveo teenuseid, mida osutab Luksemburgis asuv teenuseosutaja, juhul kui neid teenuseid osutatakse kondomiiniumi piires, mis on [19. detsembri 1984. aasta lepingu kohaselt] määratletud kui ühine territoorium, mille üle valitsevad ühiselt Luksemburgi Suurhertsogiriik ja Saksamaa Liitvabariik ning mille kohta ei ole veeteenuste osutamiselt käibemaksu kogumise kohta olemas kahe riigi vahelist kokkulepet, mis on ette nähtud [selle] lepingu artikli 5 lõikega 1?“.

Eelotsuse küsimuse analüüs

17 Oma küsimusega palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas kuuenda direktiivi artikli 2 punkti 1 ja artikli 9 lõike 2 punkti b tuleb tõlgendada nii, et liikmesriik võib maksustada selles liikmesriigis asuva teenuseosutaja poolt kruiisireisi teenuste osutamist riigi territooriumi selles osas, mis tema ja teise liikmesriigi vahel sõlmitud rahvusvahelise lepingu kohaselt moodustab nende liikmesriikide jagatud valitsemisega hõlmatud ühise territooriumi.

18 Sellega seoses tuleb meenutada, et kuuenda direktiivi artikli 2 punkti 1 kohaselt maksustatakse käibemaksuga kauba tarnimine või teenuste osutamine tasu eest riigi territooriumil maksukohustuslase poolt, kes sellena tegutseb.

19 Kuuenda direktiivi artikli 9 lõike 1 kohaselt on teenuste osutamise kohaks teenuse osutaja tegevuskoht või teenuse osutamise asukoht või nimetatud tegevuskoha või asukoha puudumise korral tema alaline elu- või asukoht või peamine elukoht.

20 Artikli 9 lõike 2 punkti b kohaselt on aga veeteenuste osutamise kohaks see koht, kus vedu toimub, võttes arvesse läbitud vahemaid.

21 Käesoleval juhul on selge, et põhikohtuasjas kõnealused teenused on „teenuste osutamine“ kuuenda direktiivi artikli 2 lõike 1 tähenduses ja et neid osutab tasu eest maksukohustuslane, kes sellena tegutseb.

22 Sellegipoolest on eelotsusetaotluse esitanud kohtul – lähtudes eeldusest, et põhikohtuasjas kõne all olevad teenused kujutavad endast „veeteenuseid“ kuuenda direktiivi artikli 9 lõike 2 punkti b tähenduses, mille osutamise koht on Saksa-Luksemburgi kondomiinium – kahtlusi seoses küsimusega, kas selles kondomiiniumis osutatud veeteenuseid võib maksustada Luksemburgi Suurhertsogiriik, kuna ei ole selge, kas neid saab käsitada teenustena, mida osutatakse „riigi territooriumil“ selle direktiivi artikli 2 punkti 1 tähenduses.

23 Euroopa Kohtu käsutuses olevast toimikust nähtub, et põhikohtuasjas kõne all olevad teenused seisnevad eelkõige selliste laevakruiside korraldamises, mis lõppevad samas kohas, kus nad algavad. Neil asjaoludel tuleb kõigepealt uurida, kas sellised teenused ikka kuuluvad

veoteenustena kuuenda direktiivi artikli 9 lõike 2 punkti b kohaldamisalasse.

24 Sellega seoses tuleb märkida, et mõistet „veoteenused“ kuuendas direktiivis määratletud ei ole.

25 Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt tuleb liidu õiguses määratlemata väljendi tähenduse ja ulatuse kindlaksmääramisel lähtuda selle väljendi tavakeele tähendusest, võttes arvesse väljendi kasutamise konteksti ja nende sätete eesmärke, mille osa see on (1. oktoobri 2020. aasta kohtuotsus Entoma, C-526/19, EU:C:2020:769, punkt 29 ja seal viidatud kohtupraktika).

26 Mis puudutab väljendi „veoteenused“ tavakeele tähendust, siis tuleb märkida, et see hõlmab teenuseid, mille osutamise raames transporditakse inimesi või kaupu ühest kohast teise. Ent see mõiste on piisavalt lai, et hõlmata teenuseid, mille põhielement on isikute transportimine märkimisväärselte vahemaade taha, isegi kui asjaomane teenus algab ja lõpeb samas kohas ning sellel on turismialane eesmärk.

27 Niisugust tõlgendust toetab kuuenda direktiivi artikli 9 lõike 2 punktiga b taotletav eesmärk.

28 Euroopa Kohtu praktika kohaselt on kuuenda direktiivi artikli 9 lõigete 1 ja 2 eesmärk vältida ühest küljest pädevuskonflikte, mis võivad viia topeltmaksustamiseni, ja teisest küljest tulude maksustamata jätmist (8. mai 2019. aasta kohtuotsus Geelen, C-568/17, EU:C:2019:388, punkt 23 ja seal viidatud kohtupraktika).

29 Euroopa Kohus on konkreetsemalt kuuenda direktiivi artikli 9 lõike 2 punktiga b seoses otsustanud, et selles sättes ette nähtud reegel on vajalik seetõttu, et selle konkreetse teenuse – s.o vedu, mis võib toimuda mitme liikmesriigi territooriumil – osutamise laad eeldab teistsugust kriteeriumi, mis peab sisuliselt võimaldama piiritleda asjaomaste liikmesriikide vastavat maksustamispädevust. Maksustatavate veoteenuste koha kindlaksmääramise erinormi eesmärk on seega tagada, et iga liikmesriik maksustab need teenused tema territooriumil kulgeva teekonnavaldkonna osas (6. novembri 1997. aasta kohtuotsus Reisebüro Binder, C-116/96, EU:C:1997:520, punktid 13 ja 14).

30 Ent need kaalutlused kehtivad ka siis, kui teenus, mille põhielement seisneb isikute transportimises, algab ja lõpeb samas kohas ning kui sellel on turismialane eesmärk.

31 Käesoleva kohtuotsuse punktis 26 esitatud tõlgendust ei sea kahtluse alla ka asjaolu, et 1. oktoobri 2015. aasta kohtuotsuses Trijber ja Harmsen (C-340/14 ja C-341/14, EU:C:2015:641) otsustas Euroopa Kohus, et tegevus, mis seisneb tasu eest reisijatele niisuguse paadisõidu pakkumises, mille käigus neile korraldatakse ürituse raames linnaekskursioon veeteid mööda, ei kujuta endast „transpordi valdkonna teenust“ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiivi 2006/123/EÜ teenuste kohta siseturul (ELT 2006, L 376, lk 36) artikli 2 lõike 2 punkti d tähenduses, mis on viidatud direktiivi kohaldamisalast välja jäetud.

32 Siinkohal piisab, kui märkida – nagu ka kohtujurist oma ettepaneku punktides 21–23 sisuliselt märkis –, et arvestades ühelt poolt kuuenda direktiivi artikli 9 lõike 2 punkti b ja teiselt poolt direktiivi 2006/123 artikli 2 lõike 2 punkti d erinevaid eesmärke, ei ole mõistet „veoteenused“ esimesena nimetatud sätte tähenduses ja „transpordi valdkonna teenused“ teisena nimetatud sätte tähenduses segiaetavad. Seega ei saa asuda seisukohale, et teenused, mis ei kuulu teise mõiste alla, on esimesena nimetatud mõiste kohaldamisalast igal juhul välistatud.

33 Seega kuuluvad sellised teenused, nagu on kõne all põhikohtuasjas ja mis seisnevad muu hulgas laevaga niisuguste kruiisireiside korraldamises, mis algavad ja lõpevad samas kohas,

veoteenustena kuuenda direktiivi artikli 9 lõike 2 punkti b kohaldamisalasse.

34 Seega, kuna – nagu on meenutatud käesoleva kohtuotsuse punktis 20 – veoteenuste osutamise kohaks on kuuenda direktiivi artikli 9 lõike 2 punkti b kohaselt koht, kus vedu toimub, võttes arvesse läbitud vahemaid, siis tuleb asuda seisukohale, et põhikohtuasjas kõne all olevate teenuste osutamise koht on Saksa-Luksemburgi kondomiinium.

35 Seejärel tuleb kindlaks teha, kas selles kondomiiniumis tasu eest ja maksukohustuslase poolt, kes sellena tegutseb, osutatavad veoteenused on käibemaksuga maksustatavad, kuna neid osutatakse „riigi territooriumil“ kuuenda direktiivi artikli 2 punkti 1 tähenduses.

36 Mõiste „riigi territoorium“ on määratletud kuuenda direktiivi artikli 3 lõikes 2 ja see tähendab „[EMÜ] asutamislepingu kohaldamise ala, nagu see on iga liikmesriigi puhul kindlaks määratud artiklis 227“. Lisaks on artikli 3 lõikes 3 loetletud üksikute liikmesriikide territooriumid, mis ei kuulu riigi territooriumi alla.

37 Selles osas tuleb esiteks märkida, et EÜ artikkel 299, millega asendati EMÜ asutamislepingu artikkel 227, sätestab lõikes 1, et asutamislepingut kohaldatakse muu hulgas Saksamaa Liitvabariigi ja Luksemburgi Suurhertsogiriigi suhtes. Artikli 299 lõigetes 2–6 on ette nähtud teatavad erisused ja erandid, mis aga neid kahte liikmesriiki ei puuduta. Teiseks ei ole kuuenda direktiivi artikli 3 lõikes 3 mainitud nende liikmesriigi territooriumide hulgas, mis ei kuulu riigi territooriumi alla, Saksa-Luksemburgi kondomiiniumi.

38 Lisaks, kuna Euroopa Kohus on sellega seoses otsustanud, et kuuenda direktiiviga kehtestatud korda kohaldatakse siduvalt ja kohustuslikult liikmesriikide territooriumile tervikuna ning et selle territooriumi ulatus ja piirid tuleb igal liikmesriigil kindlaks määrata kooskõlas rahvusvahelise avaliku õigusega (29. märtsi 2007. aasta kohtuotsus Aktiebolaget NN, C-111/05, EU:C:2007:195, punktid 54 ja 55 ning seal viidatud kohtupraktika), siis tuleb veel märkida, et Saksamaa ja Luksemburgi valitsus leidsid mõlemad oma seisukohtades, et nii Saksamaa Liitvabariigi kui ka Luksemburgi Suurhertsogiriigi jaoks asub Saksa-Luksemburgi kondomiinium „riigi territooriumil“ kuuenda direktiivi artikli 2 punkti 1 ja artikli 3 lõike 2 tähenduses.

39 Neil asjaoludel osutatakse reisijateveo teenuseid Saksa-Luksemburgi kondomiiniumis tasu eest ja maksukohustuslase poolt, kes sellena tegutseb, „riigi territooriumil“ kuuenda direktiivi artikli 2 punkti 1 tähenduses ja seetõttu on need teenused käibemaksuga maksustatavad.

40 Lisaks, võttes arvesse sellise kondomiiniumi staatust, nagu on kõne all põhikohtuasjas ja mis on ühine territoorium, mille üle kaks liikmesriiki valitsevad ühiselt, ja kuna kuuendas direktiivis puuduvad konkreetset juhised selle kohta, kuidas peaks toimuma sellises kondomiiniumis osutatavate teenuste maksustamine, võivad neid maksustada mõlemad liikmesriigid.

41 Nagu kohtujurist oma ettepanekute punktides 68 ja 69 sisuliselt märkis ja nagu Euroopa Kohus on juba otsustanud, on samade tehingute topeltmaksustamine vastuolus ühisele käibemaksusüsteemile omase maksustamise neutraalsuse põhimõttega (vt selle kohta 11. septembri 2003. aasta kohtuotsus *Cookies World*, C-155/01, EU:C:2003:449, punkt 60, ja 23. novembri 2017. aasta kohtuotsus *CHEZ Elektro Bulgaria ja FrontEx International*, C-427/16 ja C-428/16, EU:C:2017:890, punkt 66 ning seal viidatud kohtupraktika). Teenuste maksustamine sellises kondomiiniumis ühe liikmesriigi poolt, kes valitseb seda territooriumi jagatult, toob kaasa selle, et teisel liikmesriigil on nendesamade teenuste maksustamine takistatud. See aga ei piira liikmesriikide võimalust korraldada selles kondomiiniumis osutatavate teenuste maksustamist muul viisil niisuguse kokkuleppe alusel, nagu käesolevas asjas on ette nähtud 19. detsembri 1984. aasta lepingu artikli 5 lõikega 1, tingimusel et välditakse tulu maksustamata jätmist või topeltmaksustamist.

42 Saksamaa valitsus väidab siiski, et kuuenda direktiivi kohaldamisel ja tõlgendamisel tuleb järgida rahvusvahelise õiguse üldpõhimõtteid, mis tema arvates piiravad ühepoolset valitsemist sellises kondomiiniumis nagu Saksa-Luksemburgi kondomiinium ja seavad selle tingimuseks teise asjaomase riigi nõusoleku. Seega on Luksemburgi Suurhertsogiriigi ja Saksamaa Liitvabariigi poolt ühiselt valitsetaval territooriumil käibemaksualase pädevuse teostamine võimatu ilma 19. detsembri 1984. aasta lepingu artikli 5 alusel sõlmitud kokkuleppeta. Lisaks ei ole Saksamaa valitsuse sõnul selle direktiiviga vastuolus, kui asjaomased liikmesriigid nende põhimõtete kohaselt ajutiselt maksustamisest loobuvad.

43 Sellega seoses tuleb meenutada, et põhimõtteliselt maksustatakse käibemaksuga iga teenus, mille maksukohustuslane on tasu eest osutanud, kusjuures erandeid sellest üldpõhimõttest tuleb tõlgendada kitsalt (vt selle kohta 21. oktoobri 2021. aasta kohtuotsus *Dubrovin & Tröger – Aquatics*, C-373/19, EU:C:2021:873, punkt 22 ja seal viidatud kohtupraktika). Iga liikmesriik on kohustatud võtma kõik vajalikud õigus- ja haldusnormid, et tagada tema territooriumil täies ulatuses käibemaksu kogumine (21. novembri 2018. aasta kohtuotsus *Fontana*, C-648/16, EU:C:2018:932, punkt 33 ja seal viidatud kohtupraktika).

44 Kui aga nõustuda käesoleva kohtuotsuse punktis 42 esitatud Saksamaa valitsuse argumentidega, tähendaks see, et liikmesriikidel oleks lubatud luua territoorium, kus seal osutatud teenused jäävad käibemaksuga täielikult maksustamata, isegi kui asjaomased liikmesriigid peavad seda territooriumi liidu käibemaksuõiguse tähenduses „riigi territooriumil“ asuvaks ja selle territooriumi suhtes ei kehti ükski erand.

45 Nende argumentidega nõustumine rikuks ka neutraalse maksustamise põhimõtet, mille kohaselt ei tohi samalaadseid tehinguid tegevaid ettevõtjaid käibemaksuga maksustamisel erinevalt kohelda (16. märtsi 2017. aasta kohtuotsus *Identi*, C-493/15, EU:C:2017:219, punkt 18 ja seal viidatud kohtupraktika), kui sellistelt teenustelt, nagu on kõne all põhikohtuasjas, käibemaksu ei kogutaks, samas kui samad teenused, mida mujal osutavad teised ettevõtjad, oleksid käibemaksuga maksustatavad.

46 Järelikult ei saa asjaolu, et käesoleval juhul puudub Saksamaa Liitvabariigi ja Luksemburgi Suurhertsogiriigi vahel Saksa-Luksemburgi kondomiiniumiga seoses käibemaksu kogumise leping, takistada selles kondomiiniumis osutatud teenuste maksustamist.

47 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvesse võttes tuleb eelotsuse küsimusele vastata, et kuuenda direktiivi artikli 2 punkti 1 ja artikli 9 lõike 2 punkti b tuleb tõlgendada nii, et liikmesriigil tuleb maksustada selles liikmesriigis asuva teenuseosutaja poolt kruiisireisi teenuste osutamine riigi territooriumi selles osas, mis tema ja teise liikmesriigi vahel sõlmitud rahvusvahelise lepingu kohaselt moodustab nende liikmesriikide jagatud valitsemisega hõlmatud ühise territooriumi ja

mille suhtes ei kohaldata ühtegi liidu õiguses sätestatud erandit, tingimusel et neid teenuseid ei ole teine liikmesriik juba maksustanud. Asjaolu, et üks liikmesriik neid teenuseid maksustab, takistab teisel liikmesriigil neid omakorda maksustada, kuid ei piira nende kahe liikmesriigi võimalust korraldada sellel territooriumil osutatud teenuste maksustamine muul viisil, eelkõige kokkuleppe teel, tingimusel et välditakse tulu maksustamata jätmist või topeltmaksustamist.

Kohtukulud

48 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

Nõukogu 17. mai 1977. aasta kuuenda direktiivi 77/388/EMÜ kumuleeruvate käibemaksudega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta – ühine käibemaksusüsteem: ühtne maksubaas (muudetud nõukogu 16. detsembri 1991. aasta direktiiviga 91/680/EMÜ) artikli 2 punkti 1 ja artikli 9 lõike 2 punkti b

tuleb tõlgendada nii, et:

liikmesriigil tuleb maksustada selles liikmesriigis asuva teenuseosutaja poolt kruisireisi teenuste osutamine riigi territooriumi selles osas, mis tema ja teise liikmesriigi vahel sõlmitud rahvusvahelise lepingu kohaselt moodustab nende liikmesriikide jagatud valitsemisega hõlmatud ühise territooriumi ja mille suhtes ei kohaldata ühtegi liidu õiguses sätestatud erandit, tingimusel et neid teenuseid ei ole teine liikmesriik juba maksustanud. Asjaolu, et üks liikmesriik neid teenuseid maksustab, takistab teisel liikmesriigil neid omakorda maksustada, kuid ei piira nende kahe liikmesriigi võimalust korraldada sellel territooriumil osutatud teenuste maksustamine muul viisil, eelkõige kokkuleppe teel, tingimusel et välditakse tulu maksustamata jätmist või topeltmaksustamist.

Allkirjad

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.